

โครงการกำจัดผักตบชา
อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

รายละเอียดโครงการตามรอยพ่อ

อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

อำเภอบางมูลนากเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งมีแม่น้ำสำคัญหลายสาย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประสบปัญหางวัยแล้งอย่างต่อเนื่องมาหลายปี และบางพื้นที่เกิดน้ำท่วมล้นฝั่งเข้ามายังพื้นที่ สาเหตุการเกิดปัญหางานขาดแคลนน้ำ เนื่องจากมีวัชพืชและผักตบชวาจำนวนมากขึ้น เกิดสันดอนและลำน้ำตื้นเขิน ซึ่งส่งผลให้วัชพืช ผักตบชวาเกิดการเน่าเสีย หากปล่อยทิ้งไว้ จะเพิ่มปัญหางวัยแล้ง และเมื่อถึงช่วงฤดูฝนที่มีน้ำ หลักวัชพืชและผักตบชวาอาจจะกัดขาดทางน้ำ และเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้เกิดน้ำท่วม อำเภอบางมูลนากได้พิจารณาไตร่ตรองแล้ว เพื่อเป็นการน้อมนำรัฐธรรมนูญและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “เรามีครัวให้ปลาแก่เขา แต่ครัวจะให้เบ็ดตกปลาและสอนให้รู้จักวิธีตกปลาจะดีกว่า” มาปรับใช้ และประกอบกับนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดการบริหารจัดการผักตบชวาในแหล่งน้ำ เพื่อสอนให้ประชาชนได้เรียนรู้ สามารถช่วยเหลือตัวเองในการบริหารจัดการผักตบชวา นำผักตบชวามาใช้ประโยชน์โดยผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ไว้ใช้อุ่นในครัวเรือนและเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหางวัยแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย

ขั้นตอนและแนวทางในการแก้ไขปัญหาผักตบชวา

๑. การสำรวจข้อมูลผ่านที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการ และที่ประชุมประจำเดือน

กำหนด ผู้ใหญ่บ้านฯ ตลอดจนชีษุห่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมหารือแนวทางแก้ไขปัญหา แนวทางในการดำเนินงาน และกำหนดพื้นที่ที่จะเริ่มดำเนินงาน โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการสนับสนุนการ บูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายระดับอำเภอและห้องที่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นจำนวนเงิน ๑๓๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นสองพันบาทถ้วน)

๒. มอบหมายที่ทำการปักครองอำเภอบางมูลนากในการดำเนินโครงการและเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการประสานความร่วมมือ

๓. พัฒนารูปแบบในการทำงาน ปรับเปลี่ยนแนวความคิดและพฤติกรรมของหน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่

การดำเนินงานในครั้งนี้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ในการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำและข้าพเจ้ายังได้น้อมนำรัฐธรรมนูญและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “เรามีครัวให้ปลาแก่เขา แต่ครัวจะให้เบ็ดตกปลาและสอนให้รู้จักวิธีตกปลาจะดีกว่า” มาปรับใช้ใน การดำเนินงานโครงการดังกล่าวด้วย การบริหารจัดการผักตบชวาในแหล่งน้ำ จะสอนให้ประชาชนได้เรียนรู้ สามารถช่วยเหลือตัวเองในการบริหารจัดการผักตบชวา แต่มิใช่การขุดลอกผักตบชวาขึ้นมากองทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ การนำผักตบชวามาใช้ประโยชน์โดยผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ไว้ใช้อุ่นในครัวเรือน และเพิ่มรายได้ ให้แก่ครอบครัว อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหางวัยแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย เมื่อประชาชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ วิธีการบริหารจัดการผักตบชวาให้เป็นประโยชน์แล้ว ก็จะสามารถดำเนินการเองต่อไปได้ในอนาคต ในการ ดำเนินโครงการให้ครั้งนี้มีใช้เพียงให้ความรู้กับเกษตรกร ชาวอำเภอบางมูลนากเท่านั้น ยังได้เชิญชวน นักเรียนประถมในพื้นที่ ผู้ที่จะเป็นอนาคตของชาติ เข้าร่วมโครงการดังกล่าวด้วย เพื่อจะได้น้อมนำรัฐและ พระราชดำรัสฯ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จากการดำเนินโครงการในครั้งนี้ จึงเกิดประโยชน์ตามมากล่าวคือ

๑. สามารถกำจัดผักตบชวาทั้งอำเภอปีกาม ๒๐ ตัน โดยความร่วมมือของส่วนราชการและ ประชาชน ต่อไปประชาชนจะสามารถดำเนินการกำจัดผักตบชวាតัวตัวเองได้

๒. แก้ไขปัญหางวัยแล้ง ทำให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำที่สะอาด มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภค มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร ทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหางวัยแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย

๓. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของเกษตรกรจากเดิมใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยหมัก ธรรมชาติ

๔. ลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยจากเดิมซึ่งปุ๋ยเคมีซึ่งมีราคากู หันมาใช้ปุ๋ยหมักซึ่งสามารถผลิตใช้เองในครัวเรือนได้
๕. เสริมสร้างความรู้ รัก สามัคคี ทุกส่วนภาคร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมความคิด ในการดำเนินโครงการจนสำเร็จคล่องไปด้วยดี ประชาชนสามารถปรับทัศนคติที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ

สรุป

จากแนวทางที่ได้ดำเนินการแล้ว ได้ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ หลังจากการดำเนินโครงการในครั้งแรก ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรเพื่อسانต่อโครงการอีกจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และประชาชนในพื้นที่สามารถปรับแนวความคิดจากการใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์/ปุ๋ยเคมีซึ่งมีผลกระทบและอันตรายสะสมทั้งในธรรมชาติ และต่อร่างกาย เพื่อหันมาใช้ปุ๋ยหมักสูตรต่างๆ ซึ่งเป็นผลดีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลดต้นทุนการผลิต ประชาชนในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังสามารถเรียนรู้วิธีการบริหารจัดการผักตบชวาให้เป็นประโยชน์แล้ว ก็จะสามารถดำเนินการเองต่อไปได้ในอนาคต

โครงการตามรอยพ่อ
อำเภอบางมูนาก จังหวัดพิจิตร

ประเภทโครงการ

- การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง
- การบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่เป็นความเดือดร้อนของประชาชน
- การพัฒนาคุณภาพการบริการประชาชน
- การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเร่งด่วน
- อำนวยการบริหารราชการอำเภอ

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่ได้มีประกาศสำนักงานพระราชวัง เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรินทร์บุพนิหาร สยามมินทราราช บรรมานาถพิตร สวรรคต ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ นั้น พสกนิกรชาวไทยต่างด้าวโดยสืบเชื้อสายจากประเทศไทยและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่านได้ให้ความสำคัญ ในเรื่องการบริการจัดการทรัพยากรน้ำ ทำให้ทรงตระหนักร่วมภัยแล้งและน้ำเพื่อการเกษตรและบริโภคเป็นปัญหาที่รุนแรงและสำคัญที่สุด การจัดการทรัพยากรน้ำและการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกและบริโภคเป็นปัญหาที่นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย ในการช่วยให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี ในปัจจุบันพื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่ทุกภาคของประเทศไทยเป็นพื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ซึ่งต้องอาศัยเพียงน้ำฝน และน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พืชได้รับน้ำไม่ส่งมาตามอุปทานที่ต้องการ เป็นผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่ดีเท่าที่ควร ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลได้ตระหนักรถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีนโยบายที่ชัดเจน เพื่อนำรัฐธรรมนูญและพื้นที่ท้องที่ไว้ให้น้ำมีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในช่วงน้ำหลาก ป้องกันการเกิดน้ำล้นตลิ่ง สร้างความเดือนร้อนกับประชาชน อีกทั้ง การแก้ไขปัญหาผักตบชวาไม่ให้แพร่ระบาดจนสร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ เป็นอุปสรรคต่อการจราจรทางน้ำ และอาจก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียได้

อำเภอบางมูนากเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งมีแม่น้ำสำคัญหลายสาย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประสบปัญหางภัยแล้งอย่างต่อเนื่องมาหลายปี และบางพื้นที่เกิดน้ำท่วมล้นฝั่งเข้ามายังพื้นที่ สาเหตุการเกิดปัญหางานขาดแคลนน้ำ เนื่องจากมีวัชพืชและผักตบชวาจำนวนมากขึ้น เกิดสันดอนและลำน้ำดินเขินชี้ส่องผลให้หัวพืช ผักตบชวาเกิดการเน่าเสีย หากบกออยทิ้งไว้ จะเพิ่มปัญหางภัยแล้ง และเมื่อถังช่วงฤดูฝนที่มีน้ำหลาภวัชพืชและผักตบชวาอาจจะกัดขวางทางน้ำ และเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้เกิดน้ำท่วม อำเภอบางมูนากได้พิจารณาไตร่ตรองแล้ว เพื่อเป็นน้อมนำกระสภาพราชดำเนินสิ่งของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “เราไม่ควรให้ปลาแก่ขา แต่ควรจะให้เบ็ดตกปลาและสอนให้รู้จักวิธีตกปลาจะดีกว่า” มาปรับใช้ และประกอบกับนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดการบริหารจัดการผักตบชวาในแหล่งน้ำ เพื่อสอนให้ประชาชนได้เรียนรู้ สามารถช่วยเหลือตัวเองในการบริหารจัดการผักตบชวา นำผักตบชวามาใช้ประโยชน์โดยผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ไว้ใช้เองในครัวเรือนและเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหางภัยแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อร่วมกันกำจัดผักตบชวา และพืชน้ำต่างๆ ที่เป็นปัญหาต่อคุณภาพน้ำและการใช้น้ำของเกษตรกรในพื้นที่

๖. เพื่อนำผักตบชวาและพืชน้ำที่ไม่มีประโยชน์ มาใช้สำหรับการทำปุ๋ยสูตรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ และเป็นการเสริมรายได้ให้ประชาชน
๗. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและการปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม ของชุมชน
๘. เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่สามารถนำแนวพระราชดำรัสของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้

๓. เป้าหมายโครงการ

สามารถดำเนินการกำจัดผักตบชวาและพืชน้ำที่ไม่มีประโยชน์ได้ปริมาณ ๒๐ ตัน

๔. วิธีดำเนินการ

เก็บผักตบชวาขึ้นมาปั่นบด ผสมกับมูลสัตว์และปุ๋ยเคมี แล้วนำไปหมักทิ้งไว้ จนได้ผลผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานจะใช้แรงงานคนในการดำเนินงาน

๕. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ

๑. ค่าอาหาร/ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๔๔ แห่ง(๙๘ หมู่บ้าน ๖ ชุมชน)ฯ ละ ๕ คน คงละ ๑๒๐ บาทต่อวัน จำนวน ๒ วัน	๘๐,๖๔๐ บาท
๒. ค่าขนส่งวัสดุ	๕,๐๐๐ บาท
๓. ค่าวัสดุฝึก ได้แก่ มูลสัตว์ จำนวน ๔ ตันฯ ละ ๑,๐๐๐ บาท	๔,๐๐๐ บาท
๔. ค่าปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๓ กะสอบฯ ละ ๑,๐๐๐ บาท	๓,๐๐๐ บาท
๕. ค่าเช่าเครื่องตัดบดผักตบชวา	๑๐,๐๐๐ บาท
๖. ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	๔,๗๖๐ บาท
๗. ค่าป้ายโครงการ	๖๐๐ บาท
๘. ค่าตอบแทนวิทยากร ๒ คนฯ ละ ๖ ชั่วโมงฯ ละ ๖๐๐	๗,๒๐๐ บาท
๙. ค่าจ้างจัดทำคู่มือ ๓๖ เล่มฯ ละ ๕๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	๑๖,๘๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

๗. สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑๒ ตำบลเนินมะกอก

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการสนับสนุนการบริการบูรณาการการปฏิบัติงานของอำเภอประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๑๓๒,๐๐๐ บาท

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ทำการปกครองอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

๑๐. ผลกระทบว่าจะได้รับ

๑๐.๑ สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้โดยใช้ปุ๋ยชีวภาพ

๑๐.๒ สามารถกำจัดผักตบชวาและพืชนำที่ไม่มีประโยชน์ในพื้นที่ได้เป็นปริมาณ ๖๐ ตัน และสามารถผลิตปุ๋ยสูตรต่างๆ จากผักตบชวาได้ปริมาณ ๓๐ ตัน

๑๐.๓ ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่สามารถน้อมนำร่องและพัฒนาด้วยตัวเอง สำหรับการดำเนินการตามแนวทางเดียวกัน

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวกัญญา สุนทรวิภาต)

ปลัดอำเภอ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายธนภณ สุทธิพงษ์วิจิตร)

ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายธนพันธ์ บุญยรัตพันธ์)

นายอำเภอบางมูลนาก

รายละเอียดโครงการกำจัดผักรบข้าวตามรอยพ่อ

อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

จากการดำเนินโครงการตามรอยพ่อ ในพื้นที่ตำบลเนินมะกอก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร เพื่อสนับสนุนต่อโครงการอีกจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ๕ เครื่อง ประชาชนในพื้นที่สามารถปรับเปลี่ยนความคิดจากการใช้ปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยหมักสูตรต่างๆ ซึ่งเป็นผลดีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนการผลิต ประชาชนในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังสามารถเรียนรู้วิธีการ บริหารจัดการผักรบข้าวให้เป็นประโยชน์แล้ว ก็จะสามารถดำเนินการเองต่อไปได้ในอนาคต

ขั้นตอนและแนวทางในการแก้ไขปัญหาผักรบข้าว

๑. การสำรวจข้อมูลผ่านที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการ และที่ประชุมประจำเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯลฯ ตลอดจนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมหารือแนวทางแก้ไขปัญหา แนวทางในการดำเนินงาน และกำหนดพื้นที่ที่จะเริ่มดำเนินงาน โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก จังหวัดพิจิตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)
๒. มอบหมายที่ทำการปกคล้องอำเภอบางมูลนากในการดำเนินโครงการและเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการประสานความร่วมมือ
๓. พัฒนารูปแบบในการทำงาน ปรับเปลี่ยนแนวความคิดและพฤติกรรมของหน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่

การดำเนินงานในครั้งนี้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ในการกำจัดผักรบข้าวและวัชพืชในแหล่งน้ำ และอำเภอบางมูลนากยังได้น้อมนำกระแสรษราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “เราไม่ควรให้ปลากัดเข้า แต่ควรจะให้เบ็ดตกปลาและสอนให้รู้จักวิธิกปลากัดดีกว่า” มาปรับใช้มาใช้ในการดำเนินงานสานต่อโครงการตามรอยพ่อ ในชื่อ “โครงการกำจัดผักรบข้าวตามรอยพ่อ” การบริหารจัดการผักรบข้าวในแหล่งน้ำนี้ จะสานต่อการดำเนินงานโครงการตามรอยพ่อ และกำหนดพื้นที่การดำเนินงานใหม่ เพื่อย้ายกกลุ่มเป้าหมาย และสอนให้ประชาชนได้เรียนรู้ สามารถช่วยเหลือตัวเองในการบริหารจัดการผักรบข้าว แต่ไม่ใช่การขุดลอกผักรบข้าวขึ้นมากองทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ การนำผักรบข้าวมาใช้ประโยชน์โดยผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ไว้ใช้เองในครัวเรือน และเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาง่ายแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย เมื่อประชาชนในพื้นที่ได้เรียนรู้วิธีการบริหารจัดการผักรบข้าวให้เป็นประโยชน์แล้ว ก็จะสามารถดำเนินการเองต่อไปได้ในอนาคต ในการดำเนินโครงการให้ครั้งนี้มีใช้เพียงให้ความรู้กับเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายใหม่เท่านั้น ยังได้เชิญชวนนักเรียนทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ผู้ที่จะเป็นอนาคตของชาติ เข้าร่วมโครงการดังกล่าวด้วย เพื่อจะได้น้อมนำกระแสรษราชดำริฯ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จากการดำเนินโครงการในครั้งนี้ จึงเกิดประโยชน์มากล่าวคือ

๑. สามารถกำจัดผักรบข้าวทั้งอำเภอปริมาณ ๒,๐๐๐ ตัน โดยความร่วมมือของส่วนราชการ และประชาชน ต่อไปประชาชนจะสามารถดำเนินการกำจัดผักรบข้าวด้วยตัวเองได้
๒. แก้ไขปัญหาทางน้ำ ทำให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำที่สะอาด มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภค มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร ทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาง่ายแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย
๓. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำนาของเกษตรกรจากเดิมใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยหมัก ธรรมชาติ

๔. ลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยจากเดิมซื้อปุ๋ยเคมีซึ่งมีราคาสูง หันมาใช้ปุ๋ยหมักซึ่งสามารถผลิตได้เองในครัวเรือนได้
๕. เสริมสร้างความรู้ รัก สามัคคี ทุกส่วนภาคร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมความคิด ในการดำเนินโครงการจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประชาชนสามารถปรับทัศนคติที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ
๖. สามารถปลูกฝังแนวความคิดให้นักเรียนผู้ที่จะเป็นอนาคตของชาติน้อมนำกระแสร์พระราชนิรันดร์ฯ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุป

จากการดำเนินโครงการกำจัดผักตบข้าวตามรอยพ่อ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ได้ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก หลังจากการดำเนินโครงการในครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ แล้ว ประชาชนในพื้นที่สามารถปรับแนวความคิดจากการใช้ปุ๋ยเคมีซึ่งมีผลกระทบและอันตราย สะสมทั้งในธรรมชาติ และต่อร่างกาย เพื่อหันมาใช้ปุ๋ยหมักสูตรต่างๆ ซึ่งเป็นผลิตต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนการผลิต ประชาชนในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังสามารถเรียนรู้วิธีการ บริหารจัดการผักตบข้าวให้เป็นประโยชน์แล้ว ก็จะสามารถดำเนินการเองต่อไปได้ในอนาคต อีกทั้ง ยังมี โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร นำโครงการดังกล่าวไปเป็นตัวอย่างในการดำเนินโครงการ ของโรงเรียนอีกด้วย

แบบเสนอโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

๑. ชื่อโครงการ “โครงการกำจัดผักตบชาตามรอยพ่อ อำเภอทางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
๒. ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด : ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. หลักการและเหตุผล

ตามที่ได้มีประกาศสำนักงานพระราชวัง เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามอธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามมิตราริราช บรรณาบทพิตร สรรคต ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ นั้น พอกนิกรชาวไทยต่างเคราโศกเสียใจและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาริคุณของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่านได้ให้ความสำคัญ ในเรื่องการบริการจัดการทรัพยากรน้ำ ทำให้ทรงพระราชหัตถภัณฑ์แล้งและน้ำเพื่อการเกษตรและบริโภคเป็นปัญหาที่รุนแรงและสำคัญที่สุด การจัดการทรัพยากรน้ำและการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกและบริโภคอุปโภค นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย ในการช่วยให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี ในปัจจุบันพื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่ทุกภาคของประเทศไทยเป็นพื้นที่เพาะปลูกนอกเขตคลองประทาน ซึ่งต้องอาศัยเพียงน้ำฝน และน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พื้นที่ดีรับน้ำไม่ส่วนมากตามที่ต้องการ เป็นผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่มีเต็มที่ควร ประกอบกับน้ำโดยบายน้ำของรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีนโยบายที่ชัดเจน เพื่อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ เพื่อให้น้ำมีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในช่วงน้ำหลาก ป้องกันการเกิดน้ำล้นตลิ่ง สร้างความเดือดร้อนกับประชาชน อีกทั้ง การแก้ปัญหาผักตบชาไม่ให้แพร่ระบาดจนสร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ เป็นอุปสรรคต่อการจราจรทางน้ำ และอาจก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียได้

อำเภอทางมูลนากเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งมีแม่น้ำสำคัญหลายสาย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องมาหลายปี และบางพื้นที่เกิดน้ำท่วมล้นฝั่งเข้ามาอย่างพื้นที่ สาเหตุการเกิดปัญหาน้ำขาดแคลนน้ำ เนื่องจากมีวัชพืชและผักตบชาจำนวนมากขึ้น เกิดสันดอนและลำน้ำตันขึ้น ซึ่งส่งผลให้วัชพืช ผักตบชาเกิดการเน่าเสีย หากปล่อยทิ้งไว้ จะเพิ่มปัญหาภัยแล้ง และเมื่อถังชั่วคราวที่มีน้ำห้ามกว่าวัชพืชและผักตบชาอาจจะเกิดขวางทางน้ำ และเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้เกิดน้ำท่วม อำเภอทางมูลนากได้พิจารณาไตร่ตรองแล้ว เพื่อเป็นการน้อมนำกระเพาะราชดำรัสของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “เรามีควรให้ปลาแก่เขา แต่ควรจะให้เบ็ดตกปลาและสอนให้รู้จักวิถีปกปalaจะดีกว่า” มาปรับใช้ และประกอบกับน้ำโดยบายน้ำของรัฐบาล จึงได้กำหนดการบริหารจัดการผักตบชาในแหล่งน้ำ เพื่อสอนให้ประชาชนได้เรียนรู้ สามารถช่วยเหลือตัวเองในการบริหารจัดการผักตบชา นำผักตบชามาใช้ประโยชน์โดยผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ไว้ใช้เองในครัวเรือนและเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมได้อีกด้วย

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อร่วมกันกำจัดผักตบชา และพืชน้ำต่างๆ ที่เป็นปัญหาต่อคุณภาพน้ำและการใช้น้ำของเกษตรกรในพื้นที่
๒. เพื่อนำผักตบชาและพืชน้ำที่ไม่มีประโยชน์ มาใช้สำหรับการทำปุ๋ยสูตรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ และเป็นการเสริมรายได้ให้ประชาชน
๓. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและการปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน

/๔. เพื่อ...

๕. เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่สามารถนำแนวพระราชดำรัสของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้

๕. เป้าหมายโครงการ

สามารถดำเนินการกำจัดผักตบชวาและพืชนำที่ไม่มีประโยชน์ได้ปีละ ๔๐ ตัน

๖. วิธีดำเนินการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. สำรวจพื้นที่ เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการ
 ๒. ประสานความร่วมมือจากส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และภาคเอกชน เพื่อบูรณาการการจัดทำโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 ๓. ดำเนินงานตามแผนงาน
 - เก็บผักตบชาเข้มปั่นบด ผสมกับมูลสัตว์และปุ๋ยเคมี แล้วนำไปหมักทึ่งไว้ จนได้ผลผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานจะใช้แรงงานคนในการดำเนินงาน
 ๔. ระยะเวลาดำเนินการ
วันที่ ๒๓ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗

๕. ส่วนที่ดำเนินการ

๑. ศala ประชามว่า เกอ บางมู ลนา ก
 ๒. สวน เฉลิม พระเกียรติ หัว หัว กวน หมู่ที่ ๙ ตำบล หอไกร

๙. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดพิจิตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ทำการปกครองอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

๑๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้โดยใช้ปุ๋ยชีวภาพ
 ๒. สามารถกำจัดผักตบชวาและพืชขี้น้ำที่ไม่มีประโยชน์ในพื้นที่ได้เป็นปริมาณ ๕๐ ตัน และสามารถผลิตปุ๋ยสูตรต่างๆ จากผักตบชวาได้ปริมาณ ๕๐ ตัน
 ๓. ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่สามารถน้อมนำกระแสพระราชดำรัสของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

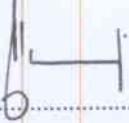
๑๒. ตัวชี้วัดโครงการ

๑. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ คน
 ๒. ผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจ

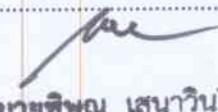
๑๓. วิธีการบริหารจัดการหรือการคุ้มครองฯ เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

๑. บูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการตามโครงการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
๒. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานของรัฐในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน
๓. ปลูกจิตสำนึกให้แก่ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ ในการนำแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้

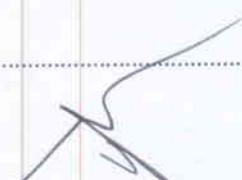
๑๔. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นายธีระเทพ บุณยรัตน์)
นายอำเภอบางมูลนาก

๑๕. ผู้ให้ความเห็นชอบ

(นายพิษณุ เสนาริน)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร

๑๖. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายวีระศักดิ์ วิจิตรแสงศรี)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร